

Het Nederlandse diversificatieplan voor aardgas

Dit plan is opgesteld op basis van Annex I van Verordening (EU) 2026/261.

Algemene informatie

Naam van de autoriteit die bevoegd is voor de opstelling van het plan	Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) daarbij vertegenwoordigd door de Minister van Klimaat en Groene Groei.
Beschrijving van het gassysteem. Hieronder valt een beschrijving van: i) de vraag naar gas; ii) de aanbodmix, rekening houdend met de afhankelijkheid van Russische leveringen.	<p>Het aardgasverbruik in Nederland bedroeg in 2025 volgens het Nederlandse Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)¹ circa 30.041 mln. m³. Het verbruik is sinds 2022 stabiel en het is de verwachting dat het verbruik ook in de jaren tot ca. 2030 op dit niveau zal liggen².</p> <p>De winning uit de Nederlandse bodem had een omvang van 8.831 mln. m³ en circa 366 mln. m³ kwam uit andere bronnen.³</p> <p>De invoer van aardgas via pijpleidingen was in 2025, volgens het CBS, 27.110 mln. m³. Van de pijpleidingimport kwam circa 35% uit België, circa 30% uit Noorwegen, circa 20% uit Duitsland, circa 10% uit het Verenigd Koninkrijk en circa 5% via Denemarken.</p> <p>Daarnaast werd volgens het CBS in 2025 voor 26.654 mln. m³ aan LNG in Nederland ingevoerd. Russisch LNG had hierin een aandeel van ongeveer 9%⁴. Voor de rest kwam de LNG-import volgens het CBS voor circa 74% uit de Verenigde Staten, voor circa 9% uit Afrika, voor circa 4% uit Noorwegen, voor circa 5% uit Noord- en Zuid-Amerika (exclusief de VS).</p> <p>In het totale Nederlandse aanbod gas van 62.961 mln. m³ had Russisch gas een aandeel van 3,7%.</p> <p>De Nederlandse export had een omvang van 33.254 mln. m³. Daarvan ging het merendeel (90%) naar Duitsland en het restant naar België (9%) en het Verenigd Koninkrijk (1%).</p>

¹ De percentages zijn gebaseerd op de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Aardgasbalans; aanbod en verbruik, link: [StatLine - Aardgasbalans: aanbod en verbruik](#).

² Gasunie Transport Services, Overzicht leveringszekerheid voor gasjaar 2026/2027; september 2025, link: [\(Overzicht leveringszekerheid voor gasjaar 2026-2027 | Rapport | Rijksoverheid.nl\)](#).

³ Aardgas verkregen door omzetting van andere energiedragers. Een voorbeeld is de productie van aardgas uit raffinaderijgas. Een ander voorbeeld is de productie van aardgas uit biogas. Dit wordt ook wel groen gas genoemd.

⁴ Dit indicatieve percentage is gebaseerd op basis van de cijfers die de GATE-terminal heeft aangeleverd en basis van op de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Belangrijkste informatie over de invoer van aardgas dat afkomstig is van of direct of indirect naar de lidstaat is uitgevoerd uit de Russische Federatie.

<p>Referentie van de individuele contracten die door de importeurs aan de bevoegde autoriteiten en de Commissie zijn meegedeeld.</p>	<p>[Vertrouwelijke bedrijfsinformatie]</p>
<p>Indien van toepassing, lng-terminaldiensten die zijn geboekt door ondernemingen of verbonden ondernemingen uit de Russische Federatie.</p>	<p>Dit is niet van toepassing; er zijn geen bedrijven uit de Russische Federatie die in Nederland LNG-terminaldiensten hebben geboekt.</p>
<p>Totale contractueel overeengekomen hoeveelheden aardgas dat afkomstig is van of direct of indirect wordt uitgevoerd uit de Russische Federatie voor levering in de lidstaat.</p> <p>Contractuele flexibiliteitsmechanismen en leveringspunten (interconnectiepunt, invoerpunt, lng-terminal enz.).</p>	<p>[Vertrouwelijke bedrijfsinformatie]</p>

Beschrijving van de maatregelen ter vervanging van aardgas dat afkomstig is van of direct of indirect wordt uitgevoerd uit de Russische Federatie.

De beschrijving omvat de volgende elementen:

<p>Diversificatiemogelijkheden: i) alternatieve leveringen; ii) alternatieve aanvoerroutes; iii) vraagbundeling.</p>	<p>Het is primair aan de inkopers van gas om invulling te geven aan diversificatiemogelijkheden. Gas wordt in Nederland primair door marktpartijen ingevoerd op de interne (Europese) gasmarkt. Marktpartijen voeren dit gas via pijpleidingen en LNG-terminals aan naar Noordwest-Europa en verkopen dit aan groothandelaren, leveranciers en soms rechtstreeks aan grote eindafnemers. Ook kunnen zij dit gas zelf gebruiken, bijvoorbeeld in hun elektriciteitscentrales.</p> <p>Het Russische gas dat momenteel in Nederland wordt geïmporteerd, betreft uitsluitend LNG dat via de GATE-Terminal wordt aangevoerd op basis van contracten tussen marktpartijen en vervolgens wordt gebruikt in Nederland, dan wel wordt doorgevoerd naar andere lidstaten⁵. Op grond van zowel de REPowerEU-verordening als het 19de sanctiepakket wordt de invoer van Russisch LNG onder kortlopende contracten die vóór 17 juni 2025 zijn afgesloten verboden vanaf 25 april 2026. Voor langlopende contracten die vóór die datum zijn gesloten geldt een verbod vanaf 1 januari 2027. Zodra deze verboden van kracht zijn, is het de verantwoordelijkheid van marktpartijen om invulling te geven aan diversificatiemogelijkheden, opdat zij blijven voldoen aan hun verplichtingen jegens hun afnemers. De Nederlandse overheid ziet geen rol voor zichzelf in het voorzien in alternatieve leveringen, aanvoerroutes of vraagbundeling voor deze marktpartijen.</p> <p>In algemene zin zet de Nederlandse overheid zich via energiediplomatie doorlopend in om contractvorming tussen marktpartijen en (leveranciers uit) betrouwbare partnerlanden te faciliteren.</p> <p>Verder zet de Nederlandse overheid zich in op het faciliteren van de uitbreiding van de LNG-importcapaciteit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanaf najaar 2026 zal bij de GATE-Terminal een vierde tank in gebruik worden genomen, waarbij door twee nieuwe capaciteitshouders deze tank volledig is volgeboekt voor de komende jaren. Daarbij geldt dat de beheerder van de GATE-
--	--

⁵ Voor meer details zie de brief die is gestuurd op 13 januari 2025 is gestuurd aan de EU Directeur-Generaal voor Energie door de Nederlandse Directeur-Generaal voor Klimaat en Energie (referentie DGKE-DE / 96518804).

	<p>Terminal de invoer van Russisch LNG met deze capaciteitshouders contractueel heeft uitgesloten (zie openbaar Commissie besluit over de ontheffing). Dit brengt nieuwe importstromen uit andere oorsprong dan de Russische Federatie op gang.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Eems Energy Terminal (EET) werkt aan verlenging. • Er loopt een initiatief van VTTI B.V. en Höegh Evi voor een nieuwe LNG-terminal. <p>Indien deze laatste twee projecten doorgang vinden biedt dit additionele ruimte aan importstromen uit andere oorsprong dan de Russische Federatie (hetgeen dan ook is uitgesloten op grond van de REPowerEU-verordening en het 19e EU-sanctiepakket).</p>
<p>Beschrijving van de maatregel en de doelstellingen ervan, met inbegrip van de hoeveelheden die naar verwachting zullen worden uitgefaseerd en tussenstappen in het geval van een maatregel in meerdere fasen.</p>	<p>Op grond van de REPowerEU-verordening wordt de invoer van Russisch LNG onder kortlopende contracten die vóór 17 juni 2025 zijn afgesloten verboden vanaf 25 april 2026. Voor langlopende contracten die vóór die datum zijn gesloten geldt een verbod vanaf 1 januari 2027, dit ook conform het 19e EU-sanctiepakket. Er wordt geen pijpleidinggas uit de Russische Federatie geïmporteerd in Nederland.</p> <p>Zodra deze verboden van kracht zijn, ligt het bij marktpartijen om invulling te geven aan diversificatiemogelijkheden, opdat zij blijven voldoen aan hun leveringsverplichtingen jegens hun afnemers. De Nederlandse overheid ziet geen rol voor zichzelf in het voorzien in diversificatiemogelijkheden voor deze marktpartijen.</p> <p>Wel zal Nederland zich inzetten om de REPowerEU-verordening nationaal zo snel mogelijk ten uitvoer te leggen, door implementatie in nationale wetgeving voor zover dat nodig is.</p>
<p>Tijdschema voor de uitvoering.</p>	<p>Nederland is reeds bezig met de nationale implementatie van de REPowerEU-verordening om invulling te geven aan de volgende verboden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 25 april 2026: verbod voor import onder kortlopende LNG-contracten met partijen uit de Russische Federatie. • 1 januari 2027: verbod op import onder langlopende LNG-contracten met partijen uit de Russische Federatie.

	<p>Bij de uitvoering zijn naast EZK ('bevoegde autoriteit') zowel de Douane ('douaneautoriteit' en 'toestemmingsverlenende autoriteit') als de Autoriteit Consument en Markt ('regulerende instantie') betrokken.</p> <p>De komende periode wordt bezien of voor de uitvoering de bestaande wetgeving (grotendeels) volstaat of dat aanvullende wetgeving noodzakelijk is. Wetgeving zal naar verwachting noodzakelijk zijn voor de implementatie van artikel 8 ('Sancties') van Verordening (EU) 2026/261.</p>
<p>Effect van de maatregelen op het energiesysteem, met inbegrip van stroompatronen, infrastructuurcapaciteit, tarieven enz.</p>	<p>Gezien de beperkte omvang van LNG dat uit de Russische Federatie komt (circa 9 % van het LNG dat wordt geïmporteerd naar Nederland en nog geen 4% van het totale gasaanbod in Nederland) wordt er zeer weinig tot geen impact op het energiesysteem verwacht.</p>
<p>Gevolgen voor naburige lidstaten.</p>	<p>De levering aan buurlanden loopt mee in het algehele portfolio van de marktpartijen die in Nederland LNG uit de Russische Federatie importeren. Dit LNG wordt, na gasvormig te zijn gemaakt, voor het overgrote deel ingevoerd in het Nederlandse gastransportnet waar de Russische moleculen worden gemengd met moleculen uit tal van andere bronnen. Daarna is niet te achterhalen waar de uit Rusland afkomstige moleculen uiteindelijk worden verbruikt</p> <p>Zodra de verboden van kracht zijn, ligt het bij marktpartijen om invulling te geven aan diversificatiemogelijkheden, opdat zij blijven voldoen aan hun leveringsverplichtingen jegens hun afnemers. Gezien de beperkte omvang van LNG dat uit de Russische Federatie komt (circa 9 % van het LNG dat wordt geïmporteerd naar Nederland en nog geen 4% van het totale gasaanbod in Nederland) is het de verwachting dat zij hier adequaat invulling aan kunnen geven.</p>

Belemmeringen van technische, contractuele of regulerende aard voor de vervanging van aardgas dat afkomstig is van of direct of indirect wordt uitgevoerd uit de Russische Federatie.

Belemmeringen van technische, <i>contractuele of</i> regulerende aard	Vooralsnog ziet de Nederlandse overheid geen belemmeringen van technische, contractuele of regulerende aard. Dit kan nog volgen uit de contracten die met de bevoegde autoriteit worden gedeeld.
Opties om belemmeringen weg te nemen en tijdschema	Niet van toepassing.
Categorie	Vervanging van volumes voor de uitfasering ⁶ . Het is aan marktpartijen om te bepalen op welke wijze zij willen voorzien in de vervanging van import uit de Russische Federatie.
Vereiste informatie	Zoals aangegeven zijn er geen specifieke maatregelen op nationaal niveau genomen of gepland. De verantwoordelijkheid voor het vervangen van het Russische gas ligt bij de marktpartijen die nu nog dat gas, in de vorm van LNG, importeren.
Leidinggas	Niet van toepassing.
Lng	De Nederlandse overheid ziet geen rol voor zichzelf in het voorzien in diversificatiemogelijkheden van marktpartijen ter vervanging van de import vanuit de Russische Federatie. Wel heeft de Nederlandse overheid qua beleid en besluitvorming een faciliterende rol in het beschikbaar komen van voldoende importcapaciteit en toegang tot deze capaciteit als randvoorwaarde voor een divers importportfolio. Daarnaast zet de Nederlandse overheid zich via energiediplomatie doorlopend in om contractvorming tussen marktpartijen en (leveranciers uit) betrouwbare partnerlanden te faciliteren.

⁶ Dergelijke maatregelen kunnen betrekking hebben op het gebruik van het AggregateEU-platform krachtens artikel 42 van Verordening (EU) 2024/1789, steunmaatregelen voor diversificatie-inspanningen van energiemaatschappijen, samenwerking binnen regionale groepen zoals de Groep op hoog niveau voor energieconnectiviteit voor Centraal- en Zuidoost-Europa (CESEC), het in kaart brengen van alternatieven voor de invoer van aardgas via elektrificatie, energie-efficiëntie maatregelen, stimulansen voor de productie van biogas, biomethaan en schone waterstof, de uitrol van hernieuwbare energie of maatregelen ter vrijwillige vraagreductie.